

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Veebruar 1934.

Nr. 4

VI aastakäik.

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja P. Kochtilsky.

Toimetuse liige J. Elango.

Vastutav toimetaja H. Roos.

Ilmub koolitöö kuudel, kuus numbrit õppeaastas. Maksab aastas — 50 senti, üksiknumber 10 senti.

Toimetus ja talitus Tallinn, V. Karja 12, krt. 2. Telefon 458-52.

Juhiseid VIII võistluskirjutuseks.

Vastavalt E. Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkonna otsusele toimub VIII võistluskirjutus pühapäeval 4. märtsil s. a. Eelmiste aastate eeskujul on ka sel aastal jäetud koolidele vabandus võistlustöö korraldada kas päev varem või hiljem, s. o. kas laupäeval 3. või esmaspäeval 5. märtsil peale koolitööd. Valiku võimalus on jäetud koolidele, kus õpilaste kogunemine pühapäeval oleks raske. Üldiselt on aga Toimkond arvamusel, et soovitamam oleks töö korraldada ühtaegu — 4. märtsil, sest õpilastesse mõjub meeliülendavalt teadmine, et üle riigi sel päeval tuhandeid noori andub ühisele tööle, kuna pühapäev ka soodsam selleks kui harilik koolipäev. Seda on kinnitanud ka mitmed korraldajate kirjad kohtadelt, kus katseliselt töö korraldatud äripäevil; neis kurdetakse õpilaste väsimust ja eelistatakse pühapäeva, ning hinnatakse seda kasvatavat mõju, mis on ühisel päeval, kui see päev eriti vastava selgitamisega teatavaks tehtud õpilastele.

Märtsi esimestel päevadel saadetakse koolidele, kes teatanud osavõtjate arvu E. Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkonnale, küsimuslehed kätte. Küsimuslehtede sisu ei tee korraldajad õpilastele teatavaks enne, kui just võistluskirjutuse päeval, see on kas 4. märtsil või selle eel- või järelpäeval, varem kindlaksmääratud kellaajal, kui osavõtjad juba kõik on kohtadel.

Paber kirjutamiseks võetagu mõlemas rühmas hariliku vihulehe suurusest kokkumurtult, nooremas rühmas kaks lehte (pool kantseleipoognat), vanemas — neli lehte; neile vihuna ühendatud lehtedele mahutatagu kogu töö. Paberi ühine mõõt tööde läbivaatamisel on väga tähtis,

mispärast palutakse seda arvestada. Tööd tuleb kirjutada tingimata tindiga. Juba eelmisel päeval hoiatagu õpilasi, et nad varustuksid õigemõdulise paberiga ja kirjutusabinõudega. Iga õpilane kirjutab oma nime paberi ülemisele parempoolsele äärelt töö alul. Paberi parempoolne äär esimesel leheküljel tuleb jätta tühjaks 4—5 sentimeetri laiuselt, et jätta ruumi hindide ja märkuste jaoks, mis tehakse nime alla.

Kui kindlaksmääratud päev ja kellaaeg saabunud ning kõik osavõtjad on valmistunud ühtlaselt tööks, jagab korraldaja igale õpilasele vastavalt rühmadele ühe E. Õ. Liidu Karskuskasvatustoimkonnalt saadud küsimuslehe ja jääb ise korrapidamiseks klassi, tuletades meelde õpilastele, et kirjutised tulevad ära anda valmilt kahe tunni jooksul. Jagades pandagu tähele, et noorema rühma (IV, III ja nooremate klasside) õpilased saaksid neile määratud lehe, vanema rühma (V, VI ja täiendusklasside) õpilased samuti vanema rühma küsimuslehe. Küsimuslehe saab iga õpilane ja need jäävad pärast kirjutamist neile.

Võistlejad andku kõigile küsimusile lühikesed, harilikult kahe-kolmelauselised vastused, mis olgu selged ja tabavad. Ei saa aga märkimata jätta, et liigne lühisus pole soovitav, kuna siis lapsed ei saa seda väljendada, mis neil öelda oleks, töö muutub kuivaks ja kaotab oma kasvatava mõtte. Iga iseseisev vastus olgu küsimuslehe numbriga märgitud ja alaku uue järguna. Kui õpilased soovivad, võivad nad teha töö esialgu mustandina valmis ja siis ümber kirjutada puhtalt. Puhtad, tindiga kirjutatud tööd antakse korraldajate kätte. Kirjutamine peab toimuma muidugi

täiesti iseseisvalt, mida korraldajail töö alul juba mõjuvalt tuleb selgitada. Kirjutamise aja lõpul kogub korraldaja kõik tööd ja õpilased vabanevad kojuminekuks. Kirjutistes märgib korraldaja sisulised vead vastavale kohale lainelise punase joonega, peale selle aga veel eriti iseloomulikud kohad, mis pakuvad erilist huvi kas oma õnnestumisega või ebaõnnestumisega, vasemale paberi äärele punase vertikaalse joonega rea (ridade) ette. Liidus puudub võimalus tuhandeisse töisse sisuliselt süveneda, vertikaaljoonelised, märkustetegija poolt hoolikalt valitud üksikud iseloomustavad kohad võimaldavad aga kiire ja kokkuvõtliku ülevaate saada töist üldiselt, iga üksiku kooli mõne iseloomulikuma märke abil. Mingisuguseid parandusi (keeelilisi, stililisi jne.) ei ole vaja teha.

Igale tööle märgib korraldaja oma hinde üles paremale poole, töö algusse, õpilase nime alla, tarvitades sõnu: hea, rahuldav, nõrk. Tööd tuleb hinnata sisuliselt, jättes arvestamata kirjavead, võttes võrdluseks ühekorraga kõik ühe rühma tööd. Et osavõtjate arv üle riigi õige suur, siis on keskkohas võimatu hinnata töid sisuliselt, eriti aga võrrelda neid, mis võib tuua juhulisi eksimusi ja tunduda osavõtjatele ülekohtusena. Seepärast palub E. õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkond kohapealseid korraldajaid (üksikut õpetajat või selleks moodustatud toimkonda) toimetada väga hoolsalt hindamist ja kummagi rühma kõige paremate, auhinna vääriliseks arvatavate tööde hinde juurde (hinde alla, töö alul, ülemisel parempoolsel äärel) märkida: „Auhinna vääriline!“ Siin tuleb lootusringi vanemil ja õpetajail ka märkida, kui mõni õpilane eriti silmapaistev olnud oma üldise tublidusega ja karskusmeelusega; see tuleks mõne selgitava sõnaga eelmisele ülalnimetatud hindele juurde lisada. Samuti tuleb hinde all märkida need vastuste numbrid, kui olid tehtud töös vertikaaljoonelised kriipsutused vasemal äärel, see on — kohad, mis eriti iseloomulikuks peeti.

Kõik ülalnimetatud märkused tehtagu punase tindiga ja töö alguses, õpilase nime all parempoolsel

paberi äärel, töö esimesel leheküljel.

Osavõtjate tööd tuleb paigutada mõlemas rühmas eraldi kindlasse järjekorda, alates kõige paremast ja lõpetades nõrgematega, nummerdades kirjatööd selles järjekorras ja kandes samas järjekorras aruandelehele. Korraldajaid palutakse seda korraldust täpsalt täita, sest sellest oleneb täiel määral auhindade määramine. Tööd tuleb järjekorranumbri järgi ja üksikult kokku murdmata koondada kummaski rühmas eraldi.

Käesoleval aastal on lisaks küsimuslehtede vastamisele võistluskirjutuse päeval veel kirjand, mis antakse õpilastele koduseks tööks mõni päev enne üldist võistluskirjutust.

Nooremale rühmale on teemaks: „*Minu suurim rõõm*“. Mälestusi ühest ilusast silmapilgust.

Vanemale rühmale on teemaks: „*Oleks minu olemine, teiseks minu tegemine*“. Mõtteid sellest, mis siis teeks, kui saaksin vanemaks.

Kirjutamiseks tarvitatakse joonteta kirjapaberit, mis vihu lehe suuruselt kokku murtud. Kirjandid antakse ära ühes vastustega võistluskirjutuse päeval ühiste kaunistatud kaante vahel. Kirjandil peab olema ülemisel parempoolsel nurgal, töö alul: õpilase nimi, klass, kooli nimi ja kirjutamise aeg. Sinna alla kirjutab kohapealne hindaja punase tindiga hinde ja vajalikud märkused nagu võistluskirjutise lehelegi.

Aruandelehed saadetakse kummagi rühma jaoks eriti ühes küsimuslehtedega. Hoitagu registreerimisel lehti ära vahetamast rühmade vahel. Nimed kirjutatagu aruandelehele täpsalt, selgesti ja kergesti-loetavalt, et Liidus auhindade määramisel ja mälestuslehtede kirjutamisel ei juhtuks vigu (eriti selgesti kirjutada tähed: o, a; n, u; v, r).

Aruandelehe ette vastavasse kohta märgitagu õiges järjekorras kõige esiti kooli nimi (mitte valla nime ette kirjutada kooli nimele!), siis alles vald, maakond ja aadress.

Aruandelehel märgitagu õpilase nime järele vastavasse kohta kõik raamatud, mis õpilane varem auhinnaks juba saanud; eriti tähtis

on see nõue nende suhtes, kes hinnatud auhinna väärilisteks. Aruandelehel peavad õpilase nime juures olema kõik need hindad ja märkused, mis on võistlustöö ülemisel parempoolsel äärel nime all.

Kohtadel ei tule täita rida: „Auhindu said“; see täidetakse E. Õ. Liidus. Kui kool esimest korda võtab osa võistluskirjutusest, siis tuleb see aruandelehtedel märkida kohal, kus muidu märgitakse auhinnaks saadud raamatud, sõnadega: „I korda“.

Aruandelehed olgu alla kirjutatud korraldajate poolt. Auhinnasaajate kandidaate võiks ette näha ja märkida kummaski rühmas, heade (ja rahuldavate) hulgas kõige rohkem kuni 20% osavõtjast, nende hulgast valib siis E. Õ. Liidu Karskuskasvatustoimkond auhinnasaajad aruandelehel (ja kirjatööde koondamisel) antud numbrilises järjekorras. Suurema arvu kandidaatide esitamine võib tekitada ainult segadusi ja mõnigi õpilane võib jääda auhinnata, keda muidu oleks arvatud auhinna vääriliseks. Ka ei tule arvata, et esitatud 20% kõik saavad auhinnad; auhindade määramine sünnib antud järjekorras nende 20% piires, kuna lõplik arv oleb K.-toimkonna kasutada olevaist summadest. Klassid rühmas on segamini, küll aga on soovitatav, et korraldajad näeksid ette mõne auhinnasaajate kandidaadi igast klassist poegja tütarlaste hulgast, neid selleks nimestiku etteotsa soovitavas järjekorras paigutades, muidugi niipalju kui lubab seda töö väärtus ja õpilase tublidus. Võetagu eriti tõsiselt kohtadel auhinnasaajate kandidaatide järjekorda, sest K.-toimkond omalt poolt selles järjekorras harilikult muidugi ei suuda teha ning võtab kindlas numbrilises järjekorras võimaliku arvu auhinnasaajaid mõlemast rühmast eraldi.

Kõik võistlustööd ühes aruandelehtedega tuleb saata võimalikult ühe nädala jooksul peale kirjutamist, hiljemalt aga 25. märtsiks, Eesti Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkonnale Tallinna, V. Karja 12, krt. 2. Töid, kui neile erilist kaaskirja juurde pole listud, võib saata harilikult ristpaelasaadetisena käsikirjade tariifiga: esimene 50 gr — 10 senti, iga

järgmine 50 gr või selle osa — 2 snt. Erilist kaaskirja vaja ei ole, kui aruandelehtedel on tehtud kõik nõutavad märkused ja muud vajalised lisandused.

Kõik kokkutulnud kirjutised vaadatakse üldiselt Liidus läbi, eriti aga punase vertikaalse joonega lehe vasemal äärel märgitud kohad. Selle töö aluseks on aruandelehed, mis peavad andma täieliku ülevaate võistlustöist ja juhtima tähelepanu, et neid leida tuhandete hulgast.

Auhindu määratakse toimkonna ainelise võimaluse kohaselt ning aruandelehes antud järjekorras.

Oleks soovitatav, et auhindade arv saaks suurem, kuid E. Õ. Liidu käsutuses olevad summad teevad selleks raskesti, sest mälestuslehtede jt. trükitööde valmistamine ning postikulud nõuavad suure osa summadest. Seepärast E. Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkond palub koole, kes leiavad võimaluse rahas või raamatutes (lastekohastes) omalt poolt auhindade arvu suurendamiseks lahkesti abiks olla. Toetus võib õpilaste minna kas nimelise annetisena või üldisel alusel; esimesel korral oleks raamatule märgitud peale üldise sissekirjutise veel, et auhind on N koolilt. Samuti võib anda toetuse kooli soovi kohaselt kas oma koolile lisa-auhindadena või mõnele teisele koolile. Viimane moodus on eriti huvitav kasvatuslikult, nagu seda läinud aastate kogemused näitasid, kus koolide vahel tekkis sooje sõprussidemeid. Kui siis koolidel leidub selleks võimalus (hoolekogu, lootusringi, kooperatiivi, eraannetajate summad, raamatud), ärgu jäetagu seda palvet täitmata! Saata tuleks toetus E. Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkonnale hiljemalt 15. aprilliks. Raha saatekirjas tuleb aga selgesti märkida toetuse kasutamise tingimused: kas oma koolile lisa-auhindadeks, teistele koolidele üldiselt või mõnele koolile nimeliselt jne. Kui aga auhindu või lisa-auhindu koduselt kavatsetakse anda, siis teatatagu sellest ülevaate saamiseks samaks ajaks Toimkonnale. Väga soovitatav oleks ka aruandelehe ülal paremal nurgal märkida toetuse saatmisest, et vältida arusaamatusi; märkimine tehtagu värviliselt.

Auhinnad ja vastavad mälestuslehed saadetakse kohapealsele korraldajale aprillikuu lõpul või mai alul; korraldajad annavad kõik mälestuslehed ja saadud auhinnad osavõtjatele edasi, milleks sobivam aeg lootusringide kevadpühad, mis peetakse maikuu, millest teatakse täiendavalt. „Lootusringi Juhi“ maikuu numbris avaldatakse ülevaade võistluskirjutuse tulemustest, mis soovitatav õpilastele avaldada mälestuslehtede ja auhindade jagamise eel.

Et suur osa võistlejast paratamatult peab auhindadest ilma jääma, nende hulgas mitmedki, kes auhindu vääriskid, siis on väga tarvilik neile teisel teel kõlblat tasu anda. Selleks tuleks koolidel teha enne tööde ja aruandelehtede ärasaatmist kõigist töist klasside järgi hinnanguline kokkuvõte, kus oleks märgitud õpilased, kelle tööd olid täiesti

head, kelle tööd rahuldavad, kellel aga päris rahuldavad veel ei ole, kuid tuleval aastal seda võivad olla. Eriti tuleks siis veel märkida neid õpilasi, kes on saavutanud edu oma iseloomu kujundamisel üldises tubliduses. Siis võiks lühidalt põhjendada võistlustöö mõtet — eluks vajalikkude harjumuste, teadmuste ja veenete omandamist, kus ei taotelda ainelisi sihte ega võeta tööst osa tasu pärast. Ilusa mälestisena ühist aatetööst hinnatagu mälestuslehti. Peale selle on soovitatav põhjendada üksikuile auhindade määramist. See ettekanne-kokkuvõte peaks toimuma pidulikult enne mälestuslehtede ja auhindade jagamist, selle võiks esitada E. Ö. L. nimel ja ta peaks väärilt lõpetama võistluskirjutuse pedagoogilise ülesande.

E. Öp. Lõidu
Karskuskasvatustoimkond.

Käesoleva aasta võistlusõpingu tagajärgede arvestamisest.

Käesoleva aasta võistlusõpingu eesmärk oli: korraldada õpilaste kodust lugemist, kusjuures õpilaste tähelepanu katsuti juhtida õilsate eeskujude ja inimsoo heategijate poole. Selleks oli brošüüris „Oma tähte otsima!“ antud soovitatavate raamatute nimestik. Oli vist küll nii, et neid raamatuid tarvilisel määral saada ei olnud, kuid ka koolilugemikes ja ajalooramatuis on esitatud seesuguseid isikuid, keda õpilased võiksid endile eeskujuks seada.

Loodetavasti lootusringlastel on kujunenud mingisugused ideaalkujud. Neid valgele tuua peaks olema võistlusõpingu lõppstaadiumi, sellekohase ankeetlehe täitmise ülesandeks. Piiratud võimaluste tõttu ei ole võimalik saada täpsamaid teateid selle kohta, mis meid huvitab, kuid umbkaudse pildi võiks siiski saada õpilaste ideaalide kohta. See peaks huvitama iga kooli õpetajaskonda omaette üksikult, aga ka tervet õpetajaskonda üleriigiliselt. Käesoleva aasta võistluskirjutuse üheks lõpu-ülesandeks oleks kirjandi kirjutamine, mille teema antakse varemalt teada. Selle kirjandi kaudu peaks õpetaja, lootusringi juht võima lähemale tungida lootusringlaste hinge.

Edasi on võimalik teha statistikat nende raamatute kohta, mis õpilasi eriti on huvitanud.

J. Uustalu.

* * *

Ülaltoodud ridadele lisaks peame vajalikuks märkida, et Toimkonnal puudub täiesti võimalus seda iseenesest väga huvitavat materjali läbi töötada. See läbitöötamine peaks iga kooli piires

toimuma, samuti peaks tulemustest üldpildi ka õpilastele andma, eriti nende poolt leitud eeskujude hindamisel.

Kokkuvõttes võiks selgitada iga kooli piires:

1. rohkem hinnatud raamatu tüüp (muinasjutt, jutustis, seiklused, loomailood, loodusteadus, ajalugu jne.);

2. rohkem hinnatud raamatu nimi (ja autor);

3. eeskujuks võetud tegelane.

Nende järele tuleks märkida õpilaste arv, kes üht või teist rohkem eelistatud pooldavad.

Toimkond oleks väga tänulik, kui koolid vastaval erilehel sellekohaselt koostatud ülevaate ühes kooli nimega töödele juurde lisaksid. Selle põhjal saaks Toimkond üldise lühikesegi ülevaate avaldada „L. J.“ järgnevas numbris, mis kajastaks kõigi osavõtnud õpilaste seisukohti.

Õpilaste hindamiseks ja auhindade saamiseks esitamiseks võetagu aluseks õpilase kõlblat väärtust, korralikkust kui ka tehtud töö (loetud raamatute ja tehtud märkuste) hulka ja väärtust.

E. Ö. L. K.-k.-toimkond.

Mitte karistus, vaid kasvatus!

Ei ole vist toimingut kasvatustöös, kus suuremal määral patustatakse laste vastu, kui karistusküsimuses. Siin ei küsita mitte „kas?“, vaid „kuidas?“ Usk karistuse kasvatavasse mõjusse on nii vankumatu, et teist arvamust ei tohi tuua kuuldavale. Kord kõneldes sama küsimuse üle õpetajatepäeval ühes maakonnalinna avaldasin alul kohe oma arvamuse, et minul pole usku karistuse kasvatavasse mõjusse. Mulle hõigati vahele ühe autoriteetse kuulaja poolt: „See mees tuleb kuu pealt!“ Ma parandasin küll: „Tallinnast tulen, otse Tallinnast!“ Aga kuulajaskond jäi nähtavasti arvamusse, et tulen ikka kuu pealt. Nii eluvõõrad näisid mu arvamused karistusküsimuses. Kui ma olin kõne lõpetanud ja kõikidele küsimustele vastanud, millest mõned olid väga keerukad, siis kuulajad jagasid ühel meelel minu arvamust. Mulle anti jälle õigus maiseks elutsemiseks.

* * *

Olen korraldanud aastate jooksul oma õpilaste seas ankeedi, kuidas nende tähelepanekute järgi on mõjunud karistus. Mida vanem on õpilane, seda iseseisvamalt ta mõtleb, seda suurem on karistuse kasvatusliku mõju eitajate % klassis ja see ulatub keskkooli lõppklassis kuni 90-ni. Nooremates klassides tundub veel tugevasti väna seaduse jehovalikku vaimu: Sina pead mind kartma...

Millest kõnelevad lapsed? Nad ütlevad kõigepealt, et karistus tundub neile ülekohtune. See kutsub vastuaktisioonile. Parandavast mõjust pole juttugi.

Suuremalt osalt toimub karistus ärritatud meeleolus, siis ei või ta muidugi olla õiglane. Aga küsime: millal on karistus õiglane? Laps ei ole õppinud, teda karistatakse, et ta õpiks. Kas karistatud meeleolu on õppimisele soodus? Vaevalt küll. Laps vajab jõudu raskustest ülesaamiseks, aga tal paisati olemasolevadki jõunatukesed segi. Ta vajab jõudude liitumist, aga temal lahutati nad. Karistus pole jõu andmine, ta on olemasoleva jõu halvamine.

Kui laps pole õppinud, on tarvis anda talle nõu, kuidas toimida tagajärjekalt.

On tarvis anda suund positiivsete harjumuste loomiseks sel alal. On tarvis anda temale tunda, et tal on tegemist sõbraga, aga mitte vaenlasega. Nii siis — mitte karistus, vaid kasvatus.

Õpilane pole tunnis tähelepanelik. Teie karistate teda, et ta oleks tähelepanelik. Ta paneb käed laual kokku, ta pöördub kogu oma olemusega teie poole, ta sööb teid silmadega. Teie rõõmustute, et olete saavutanud tagajärgi... Teie küsitlete teda, aga ta ei tea vastata, ta pole olnud siiski tähelepanelik. Te olete pettunud, te olete isegi pahandatud. Kuidas ta julgeb?

Kas ei oleks olnud pedagoogilisem lapse mitte-tähelepanu puhul esitada endale küsimus, millest olenes lapse tähelepanematus. Olenes see õpetajast, ainest, lapsest? Olenes see kõigest kolmest samal ajal? Teil on tähtis, et oleks tähelepanu, siis looge seesugused tingimused. Karistusega peletate senisedki minema. Nii siis — kasvatus, mitte karistus.

Te soovite midagi tõsisemat. — Teie 10-aastane poeg on (teie keeles) varastanud aiast 2 õuna. Ta saab teilt nahatäie peksta ja teise noomitusi, et kõrvad kumisevad. Teie arvate, et olete teinud parima tema heaks. Ta lubab ka end parandada. Teie olete rahuldatud. Kuid — vabanedes teie ülivõimu piirkonnast ta avaldab arvamust, et see nahatäis on olnud palju kahe õuna eest. Ta on saanud karistuses avantsi, mis tuleb teha tasa. Tasa ja targu!

Millist kurja pole sünnitanud neelud õuna järgi! Väike poiss on maitanud keelatud puu vilja. Ema paneb ta karistuseks sahvrisse kinni. Paaritunnilise vaheaja järel avab ema vangla ukse ja küsib, kuidas see „istumine“ on mõjunud. „Eit, pane uks kinni, tuul tõmbab!“ on vastus. Mis sündis edasi, sellest vaikib ajalugu. Kuid raske on edasi veel midagi kujutellagi raskemat sellest, mis juhtus. Karistus ei andnud siin tulemusi, kasvatus ei proovitudki.

Kuueaastane Ruudi algab lõunalaul oma tavalist janti: ei maitse see toit, ei maitse teine ega kolmas. Õnneks, on kord tädi seal. „Ruudi ei taha

täna süüa, miks teie talle seda sunnite?“ lausub ta. Ruudile ei meeldi tädi vahelesegamine. Ta hakkab lärmitsema. „Ruudile ei meeldi olla meie seltsis,“ ütleb tädi, „kõrvaltuba on tühi, las ta läheb sinna. Tagasi võib ta siis tulla, kui ta meid ei sega oma kisaga.“ Vanevad toetavad tädi soovi ja Ruudi rändas kõvaltuppa.

Möödub tund, möödub kaks. Ruudi ei ilmu. Tädi teeb asja kõrvaltuppa minemiseks. „Ma polegi veel hea poiss,“ sähvab Ruudi.

Tädi ei pane seda täheleegi, toimetab oma töö ja väljub. Möödub jälle tund. Tädil on asja kõrvaltoas. „Ma ei tahagi veel tulla teie juurde,“ on Ruudi sõnad. „Ole nii lahke,“ vastab tädi ja väljub.

Poole tunni pärast avaneb uks ja Ruudi pea ilmub selle vahele. „Tädi! Tädi!“ hüüab ta sosinal. „Mis on?“ — „Kas võib tulla?“ — „Kui sa meid ei sega, siis tule.“

Ruudi on parim ja vaikseim jutu-kaaslane. Ta ainult annab mõista, et tahaks süüa. Kuid kahjuks pole praegu kellelgi selleks aega. Aga poole tunni pärast on järgmine söögiaeg, siis

süüakse niikuinii. Siis maitseb Ruudil toit ülihea. Vahetevahel aga vaatab ta vargsi tädi poole. Õnneks veedab tädi seal mõned päevad ja kui ta lahkub, on Ruudi täiesti unustanud oma halva mineviku.

Varemalt olid ema ja isa proovinud kogu oma karistusoskuse, kuid tagajärgedeta. Tädi kasutas ainult paari järjekindlat kasvatusvõtet ja Ruudi kurjus ja õelus olid kui pühitud.

Nii siis — mitte karistus, vaid kasvatus!

*

Igapäevases kasvatustöös võib meilegi juhtuda asju, millele ei leidu ühel hoobil karistussüsteemis — kui seda kasutatakse — vastavat karistust, või veel vähem õiget kasvatusretsepti. Aga kuidagi peaks ometi reageerima. Lugupeetud ametikaaslased sooviksid muidugi asja lahendada ja mina seda lahendada oma retsepti järgi. Kõik kirjad ja järelepärimised leiavad mind Tallinnast, Narva mnt. 1.

Austavalt

Hans Roos.

Töö õpilasringides.

Mürgitatud inimene.

Arsti vastuvõtutuppa astus kahvatu noormees. Arst kuulas teda.

„Teie olete suitsetaja?“

„Ma suitsetan päevas 20—30 sigaretti!“

„Kas teie ei mõtle, et see teile kahjulik on?“

„See tühine arv ei saa kahjulik olla!“

Arst raputas pead. Ta võttis ühe kaani.

„Ma tahan teile midagi näidata. Ulatage mulle oma käsi!“

Noormees sirutas käe ja arst paigutas sinna paksu musta kaani. See algas kohe imemist, läks paksemaks, siis tegi ta aga järsu krampliku liigutuse, kukkus maha... surnud! Arst tõstis maast väikese looma.

„Seda tegi teie veri loomale! Teie mürgitasite tema!“

„Ma ei usu, et see terve kaan oli,“ ütles suitsetaja noormees ägedalt.

„Mitte terve?... Hea, meie vaatame veel kord.“

Arst asetas kaks teist loomakest noormehe käele.

„Kui need mõlemad ka surevad, siis ei suitseta ma kümnetki, veel vähem kolmekümnet suitsu,“ ütles haige erutatult.

Tema jutu lõppedes liigutas end kaan ja kukkus ta põlvele... surnult. Silmapilk hiljem kukkus ka teine esimese kõrvale... Noormees võpatas.

„Kui kohutav! Ma olen kaanidele kahjulikum kui katk“...

„See on mürgi süü, mis teie veres; seda olen ma leidnud kõigi suitsetajate juures.“

„Härra doktor, ma usun tõesti nüüd, et teil on õigus. Kui sellel mürgil nii suur mõju on elavaisse olendisse, peab see kahtlemata ka minu elueale kahjulikult mõjuma. Ma tahan teie nõuannet täita ja jätan suitsetamise.“

(„Deutsche Jugend“, 1932).

Tolstoi ütlusi.

Leo Tolstoi, suur vene kirjanik (sünd. 1828. a.), on terve ja õige eluviisi kohta järgnevat kirjutanud:

1. Päeval ja ööl ela värskes õhus.
2. Iga päev tee harjutusi, kehalist tööd ja jalutuskäike vabas õhus.
3. Söö ja joo parajalt ja lihtsalt. Piima, mitte alkoholi!
4. Karastu külma vastu. Vannitu igal nädalal.
5. Kanna kerget ja avarat riietust.

6. Ela kuivas, ruumikas ja päikese-
paistelises majas.

7. Ole nõudlik puhtuses ja kõlbluses.

8. Tööta korrapäraselt, et lohutuda õnnetuses, olla rõõmus, vältida kehalist ja vaimlist haigestumist.

9. Peale tööd hoidu kärarikkast meelelahutusest, uneks kasuta ikka ööd.

10. Kui tunned end hästi, siis avaldub see ka heades tegudes.

Hällipäevaks isamaale.

Isamaa, su hällipäevaks
pole tuua kulda mul,
pole kanda rasket rikkust
tänutäheks täna sul.
Pole kena kõnet kanda,
laulu kõrge koori pealt.
Väike kodu kannustikus...

ei saa kaugel' hiiüda sealt!
Aga anni toon ma ikka,
mis sull' soovin kinkida:
Minu töö ja hoole vilja —
neid sull' tahan anneta.

E. R.

Tead sa seda.

Tead sa seda? Iga kurja, halva sõna kannab tuul laiali, jutustab sellest ühele ja teisele, rännates üle maa. Saab teada seda päike, ega taha enam paista, pilved teavad seda ja nutavad, kuuluvad seda linnud ega taha enam laulda, lilled langetavad pead, kui lähevad sinu halvad sõnad üle aasa... Ja sinu oma südameke ei saa ka mitte rõõmsaks, ei taha laulda ega mängida... Ütle, eks ole see nii?

Ah jaa, nii see on... Mis peab aga tegema, et päike ja lilled jälle naeraksid?

Siis ütle ainult kiiresti üks armas sõna! Selle kannab ka tuul laiali;

jutustab sellest ühele ja teisele, kui ta rändab üle maa. Päike teab seda, saadab säravad kiired tuhandeid kuldseid ringe joonestades, pilved kuuluvad ja ei nuta enam, linnukeste südamed ei ole enam rasked, lilled tõstavad pead valguse poole ja naeratavad otse päikesele näkku. Ja sa ise oled õnnelik, sinu süda on rõõmus, võid jälle mängida ja laulda.

Ütle, eks ole see nii?

Iga hea või paha sõna,
üttele seda valjusti või tasa,
tuul võtab kaasa reisile
ja kannab selle laiali.

(Margarete Seeman, Viin.)

Lumele laotud puuriit.

Mehed vedasivad puud —
ei siin oodata saa suid.
Lõhud laoti lumme riita;
mis seal ikka aega viita
sellega, et rooki lund,
leida riidal kindel pind.

Sulas lumi. Sulas jäägi.

Ei see riit siis seisma jäägi:

kaldus kiirelt küljeli,
vajus vette laiali.
Kuid kas meestel sellest paha?
Nendel ammu taskus raha.
Ladugu nüüd puud kes tahes,
tõstku veest neid vaeva nähes!
Nõnda, sõbrad, mitmel pool
tööde mõõt vaid raha hool!

E. R.

Kaugelt jõuavad sõbrad...

Talvised külalised — tihased, varblased ja juhuliselt teisedki sulissõbrad — lõbustavad endiselt meid söögilaulu lendlemise ja neile omase lauluga. Hommikul vara on nad seal, õhtul hilja lahkuvad. Öösiksi ei lähe nad kaugemale, kui on varjulisi okaspuid, räästaaluseid, pesakaste.

Aga tagasitulekul on juba ka väsimata rändurid, tagasi meile tulevad nad lõunast. Kuldnokk ja looke eel kui maakuulajad, järele neile hiljem parve-

des teised, lõpetades pääsukese ja ööbiguga.

Meie ringlastel on ilus komme laulikele pesakaste üles seada. Nüüd on aeg juba sellele kohe mõelda. Märtsikuul peab ruttama vanade pesakastide järelevaatuse ja kohendusega ning uute juurdeasetamisega. Juhiseid selleks leidub küllalt „Lootusringi Juhi“ eelmistes aastakäikudes.

Ärge unustage siis!

Lootusringlaste lipust.

On tihti küsitud kava lootusringi lipuks. Toimkond kavatses lipuküsimuse lähemal ajal arutusele võtta ja palub seepärast kõiki lootusringe, kus on ringil olemas lipp või selle kava, lah-

kesti saata lipust lihtis visand-joonis värvide kirjeldusega ja mõõtudega.

Kavad või ettepanekud palume lahkesti saata Toimkonnale märtsikuujooksul, et veel selle kooliaasta lõpul saaks selles asjas seisukoha võtta.

Mis tehakse lootusringides.

Sidemeid koolide vahel.

Purdi algkooli lootusring saatis oma album-ajakirjad „Lootus“ nr. 1 ja 2 k. a. vahetamiseks-lugemiseks Tallinna I. I algkoolile. Album-ajakirjad on väärtusliku sisuga ja ilustatud.

Jäärja-Alliku algkooli E. N. P. R. koolikoondis saatis oma album-ajakirja „Põhjakaar“ nr. 7 (III a. k., 1934). Haimre algkoolile vahetuseks. Album-ajakiri on rikkalikult illustreeritud ja mahutab pikemaid ja sisukaid kirjutisi.

Seina-ajalehe tööde vahetust

mõne mereäärse asukohaga lootusringiga või kooliga soovib:
Tsirgulinna algkooli lootusring, Sangaste ptk.

Toimetusele saadetud kirjandust.

„Eesti Noorte Punane Rist“ nr. 5.
„Aed“ nr. 1.
„Loodusevaatleja“ nr. 1.

„Õpilasleht“ nr. 14—21.
„Eesti Spordileht“ nr. 1.
„Vikerkaar“ nr. 33.

Ringlased,

hoolitsege et kasvaks „ÕPILASLEHE“ tellijate arv!
Iga ringi au asjaks olgu „ÕPILASLEHE“ tellijate arvu suurendamine!

„ÕPILASLEHTE“ saab tellida igast postiasutisest.

„ÕPILASLEHT“, Tallinn, V. Roosikrantsi 3.